

Az Európai Bíróság szerint bizonyos esetekben fiktív számlákra is alapozható ÁFA levonási jog

Érdekes ítéletet hozott az Európai Bíróság május 8-án az olasz EN.SA srl társaság ügyében, akinek fiktívnek minősített számlákra alapozott adólevonási jogát megtagadta az olasz adóhatóság. Az ítélet ismét rávilágított arra, hogy az adólevonási jog egy nagyon erős joga az adóalanyoknak, mely csak nagyon indokolt esetben korlátozható és csak akkor, ha költségvetési kár kimutatható.

Az érintett társaság valójában egy cégcsoport tagja, mely villamosenergia termeléssel és értékesítéssel foglalkozik. A cégcsoport egy olyan mesterséges körbeszámlázási konstrukciót dolgozott ki, melynek során papíron értékesítették egymás között a villamos-energiát, de valós „energia-átadásra” nem került sor, az egész ügyletsorozat pusztán azt célozta, hogy a körbeszámlázások eredményeképpen a cégcsoport bevételi mutatói kedvezőbbek legyenek és így kedvezőbb banki finanszírozási csomaghoz juthassanak.

Az egymás irányába, valódi teljesítés nélkül kiállított számlák után az érintett vállalkozások az ÁFA-t minden esetben befizették, a vevői oldalon pedig levonásba helyezték. Az egyik vizsgált időszak ilyen érintett levonási jogait utasította el az Adóhatóság. Fontos körülmény, hogy az érintett társaságok jogszabályszerűen minden esetben megfizették az ÁFA-t, és mivel ezt követően a villamosenergia azonos mennyiségét, ugyanazon az áron visszavásárolták, a levonásba helyezett ÁFA összege is azonos volt az általuk megfizetett ÁFA mértékével, ezért nem érte kár a költségvetést.

Az Európai Bíróság ítélete két alapelvet rögzített az ügy kapcsán a fiktív számlákhoz kapcsolódó levonási és bírságolási gyakorlatot illetően. Elsőként, hogy amennyiben bizonyítást nyer, hogy az ügylet fiktív volt, és a vevő adóalany adólevonási jogát korlátozzák, akkor az eladó adóalany joga van a vonatkozó számlát érvényteleníteni, a számlában szereplő, megfizetett ÁFA-t pedig visszaigényelni, ellenkező esetben a költségvetés duplán szedi be a vonatkozó adóterhet, ami sem nem igazságos, sem nem jogszerű.

A másik megállapítás, hogy az ügylettel kapcsolatban kiszabásra kerülő bírságnak arányban és összhangban kell állnia az ügylettel okozott költségvetési kárral, azaz, ha az ügylet valójában költségvetési kárt (bevétel kiesést) nem okozott – mint pl. a fenti esetben – akkor nem jogszerű a bírság alapjául a levonási korlátozással sújtott összeget venni.

Milyen hatással lesz ez a magyar adóhatósági gyakorlatra?

A közelmúlt Kúriai döntései már analóg módon kezelték a fiktív számlákhoz kapcsolódó korrekció kérdését, azaz kimondták, hogy amennyiben a levonás alapjául szolgáló számla fiktív és ezért a levonásba helyezett ÁFA visszafizetését a NAV megtagadja, akkor egyúttal az eladói oldalon kibocsátott számla érvénytelenítésére is sor kell kerüljön és az eladó vissza kell hogy tudja igényelni a befizetett ÁFA-t.

Nem ilyen egyértelmű a helyzet a bírságolás tekintetében, ahol az Adóhatóság csak kivételes esetekben mérsékli az adóhiány 50%-ban megállapított adóbírságot, sok esetben figyelmen kívül hagyja, hogy a költségvetést valójában érte-e kár és az ügyletek valójában adókijátszást céloztak-e. Bár kötelezően közvetlen hatással nincsenek az Adóhatósági gyakorlatra az EUB döntései, de várható, hogy hosszú távon a bírságolási szemlélet is változik az EUB döntések hatására változó Kúriai gyakorlatnak köszönhetően.